

TYGODNIK ŻYDOWSKI

Organ Organizacji Sjonistycznej w Tarnowie.

PRENUMERATA:		
Miesięcznie	Zł.	1 10
Kwartalnie	Zł.	3 30
Półrocznie	Zł.	6 60
Rocznie	Zł.	13 20
Prenumerata zagraniczna miesięcznie zł. 1 50		

Konto P. K. O. 410 288.	
Redakcja i administracja: ul. Nowy Świat 20.	
Godziny przyjęć od godz. 4 do 5 po południu.	
Rękopisów nie zwraca się.	

OGŁOSZENIA:		
Strona, ...	Zł.	200 —
1/3 strony	Zł.	100 —
1/4 "	Zł.	50 —
1/6 "	Zł.	30 —
1/8 "	Zł.	15 —
1/12 "	Zł.	8 —
Przed tekstem 100 proc. drożej. Drobnie za słowo 30 —		

Rok IV.

Tarnów, piątek dnia 10 lipca 1931 r.

Nr. 27.

Czynem i ofiarą uczymy pamięć Herzla!

Przemówienie piosła Dra Thona na Kongresie.

Na niedzielne posiedzeniu XVII Kongresu sjonistycznego wygłosił poseł Dr Thon następujące przemówienie z okazji przypadającej właśnie rocznicy śmierci Herzla:

„Otrzymałem polecenie jeszcze raz przemówić o Teodorze Herzlu w związku z praktycznym celem, który mamy tu na oku. Na początku był Teodor Herzl człowiekiem i mistrzem słowa. Patrzył na życie i dostrzegł wesołe jego strony, opisywał je, a ludzie byli z tego zadowoleni. A wówczas stało się jednak, iż odkrył wielkie nieszczęście ludzkie, kwestię żydowską, nędzę żydowską i krzywdę, która Żydom się dzieje. Wtedy to urosł on, a człowiek słowa zmienił się w człowieka czynu. Takim czynem Herza jest nasz Kongres, w dalekie kręgi widzialna i dosłyszalna trybuna, z której się nie narzeka lecz oskarża, nie próbuje o łajmanie lecz żąda. Stworzył on Organizację sjonistyczną, wielki instrument żydowskiej walki o byt. I zrealizował on, oraz rozbudował Żydowski Fundusz Narodowy, wedle genialnej koncepcji prof. Schapiry. Mężowie ci zdawali sobie z tego sprawę. Naród, który zawieszony jest w powietrzu, może być przez każdy powiew wiatru roznieiony na wszystkie strony, trzeba narodowi temu dać zie-

mię pod nogi, na której mógłby stanąć. Trzeba ten naród bez ziemi uczynić właścicielem ziemskim, trzeba uczynić go wielkim właścicielem ziemskim.

Ta idea zrodziła dalsze idee, ideę o stworzeniu nowego Żyda, uszlachetnionego przez swą pracę. Potem wielką ideę wywodziącą się z biblii i naszych proroków, że ziemia nie może być obiektem spekulacji. A na gruntach Żydowskiego Funduszu Narodowego osiedlili się młodzi ludzie, którzy są naszą dumą, którzy biorą na siebie ciężką pracę, aby uczynić tę ziemię urodzajną i wydajną. Sądziło się swego czasu, że naprzód trzeba mieć kraj Izraela, a potem otrzymać się ziemię. Potem jednak przekonano się, iż naprzód musimy mieć ziemię, a potem będzie naszym i kraj.

Oto Żydowski Fundusz Narodowy, jak stworzył go Teodor Herzl, który z mistrza słowa stał się mistrzem czynu. Dlatego, jeśli chcemy uczcić Herzla, nie czynimy tego wielkimi słowami, lecz czynem. Jest to stara sjonistyczna tradycja, pochodząca od Herza — zaczynać u samych siebie w ofiarach. Kierując przez do was apel: Uczcijcie Herzla w jego dzieło, powiększając Żydowski Fundusz Narodowy, wzbogacając wielką własność narodu żydowskiego”. (Hucne oklaski).

Bardzo często sioniści, a w szczególności Dr Spann w odniesieniu do pewnych spraw administracyjnych byli tego samego zdania, co Dr Józef Silbiger, choć inna grupa członków Zarządu, również ze sionistów i niesionistów się składająca, była przeciwnego zdania.

Widać z tego, że tylko względy rzeczowe a nie polityczne były mierzadłem przy powzięciu uchwał. Sioniści starali się wciągnąć do pracy w Zarządzie niesionistów i jakkolwiek przy walnych zgromadzeniach sioniści byli stale w przeważającej większości, to nigdy się nie zdarzyło, aby wykluczano kogoś z Zarządu ze względów politycznych.

Przeciwie, jeżeli okazało się, że sionista lub sionistka nie nadawała się do pracy w Zakładzie, to również i takiej osoby sioniści do Zarządu nie wybierali.

Wiedzą to dobrze wszyscy panowie niesioniści, którzy dotyczasz byli członkami Zarządu Zakładu sierót.

Prawie wszystkich niesionistów musiano namówić do przyjęcia godności i obowiązków, połączonych z piastowaniem członka Zarządu.

Ze nie odgrywały u sionistów momenty polityczne żadnej roli, wynika już choćby z tego, że sioniści jeszcze przed dwoma laty starali się o zapewnienie bytu materialnego Zakładowi sierót przez zabezpieczenie mu należących się z ustawy dotacji ze strony Gminy i że po zabezpieczeniu tego bytu materialnego uchwalono oddać zarząd Zakładu Żydowskiej Gminie wznawionej.

Leżało to bowiem w interesie organizacji sjonistycznej, aby jej czołowi ludzie zajmowali się sprawami czysto sjonistycznymi, a oddał sprawy filantropijne w ręce niesionistów. Stąd też prezesem Zakładu był i jest niesionista. Sioniści, choć mają większość, nigdy „nie wyrzucali i nie wyrzucali” z Zakładu kogoś z powodu jego przekonań politycznych, jak to czynią nasi adwersarze polityczni, choć większość istotnej nigdzie nie posiadali i nie posiadają.

Obecny komisarz kahału dobrze pamięta, jak to sionistyczny referent budżetowy gminy walczył przez długie miesiące o przyznanie Zakładowi sierót należących się dotacji, sam pan komisarz był referentem przy tej pracy pomocnym i wie też, że walka sionistów o zapewnienie bytu Zakładowi sierót była prowadzona niezmordowanie, mimo iż poprzednio już uchwalono odstąpić ten Zakład gminie żydowskiej.

Chodziło o to, by jak najmniej obciążono społeczeństwo żydowskie i zapewniono w stosunku do Zakładu sierót zastosowanie ustawy społecznej.

Zrozumieć to nie tylko niesioniści, ale także radni katolicy, którzy jedyńsiemu w komisji budżetowej i na Radzie poparli wnioski sionistów, mimo zakulisowych intryg Żydowskiego przedstawiciela w Magistracie p. Dra Mitzę.

Nigdy sioniści nie twierdził, by obecny Zakład sierót był instytucją sjonistyczną. Przeciwnie, zawsze i wszędzie i to tak w „Tygodniku”, jakoteż i w Magistracie zapewniali i apelowali, że Zakład sierót nie jest instytucją sjonistyczną, choć sioniści pracują w Zarządzie.

Kto — jak „Tarnowskie Stowo Żydowskie” impetuje sionistom, że o Zakładzie twierdzą raz, że jest instytucją sjonistyczną, a innym razem „podpieramy z burzeniem zarzut, jakoby Zakład był sjonistyczny”, ten — beczelnie kłamie.

Zwalczaniem Zakładu sierót, mogącym doprowadzić do wygłodzenia biednych i nieszczęśliwych dzieci, kopią sobie pewni dygnitarze „sanacji żydzenia mojeżowego” grób dla swej kariery politycznej i obywatelskiej. Nam „ogólnym sionistom” zapewne to nie zaszkodzi.

Dr Goldberg.

Prawda o Zakładzie sierót żydowskich.

(Dokończenie).

Nieprawdą jest, jakoby p. Dr Mütz przyjął w gościnie progi „Ochronki” część sierót wojennych i jakoby „Ochronka” te sieroty utrzymywała.

Jak już nadmieniliśmy, nie nastrożono wówczas kierownictwu Zakładem sierót żadnych trudności, bo amerykański Joint w zupełności utrzymywał Zakład sierót wojennych w Tarnowie.

Gdy po zakończeniu wojny sioniści zakupili dla szkoły budynek, urządzili też w kilku ubikacjach Zakład dla sierót, pochodzących z Tarnowa i okolicy.

Zakład w budynku szkoły „Safa Berury” prowadzono wzorowo i był on instytucją potrzebną, bo Zakład sierót wojennych, istniejący w lokalu dawnej szkoły Barona Hirscha, nie przyjmował i nie mógł dla braku miejsca przyjmować sierót, pochodzących z Tarnowa i okolicy.

Zmyślona jest zatem napowiadzona przez „Tarnowskie Stowo Żydowskie” okoliczność, jakoby sierotom w budynku „Safa Berury” mieścił się w jednej molutkiej ubikacji, „wśród niepalnieczniejszych warunków” i by sioniści następnie dla jakichkolwiek celów politycznych chcieli opnować instytucje humanitarne, a w szczególności Zakład sierót.

Zakład sierót wojennych z upływem lat utracił charakter sierocinca wojennego. Joint amerykański przestał w zupełności lub też wydalnie Zakład sierót subsydiować, przeciwnie Joint pod wpływem rozporządzenia i licznych oświadczeń rządu polskiego, iż akcja pomocy ze strony Jointu jest zbędna, zaprzestał działalności w dziedzinie opieki nad Zakładami sierót.

Państwo wydawało w owym czasie ustawę, wedle której gminy zobowiązane są do utrzymywania Zakładów sierót.

Państwo Polskie wydawało też ustawę celową, bo ostatecznie musiał nastąpić czas, w którym chcieliśmy słuszenie czy niesłuszenie pokazać światu, a w szczególności Ameryce, że nie jesteśmy państwem żebraków, że nie możemy zgodzić się na kontrolę obcych czynników nad naszymi Zakładami humanitarnymi.

Wtedy to dla braku subsydjów ze strony Ameryki, oba istniejące wówczas sierocinca znalazły się w dość trudnym położeniu.

Zaczęto zastanawiać się nad tem, co zrobić, aby sieroty nie poniosły szkody.

Po długich naradach i konferencjach doszły komitety zarządzające obu sierocincom do rezultatu, że należy oba sierocinca połączyć w jeden Zakład, że należy oprócz subwencji zbierać datki w formie wkładów członkowskich, oraz że Zakład sierót ma przystąpić do Związku towarzyszącej opieki nad sierotami.

Długo opierał się fuzji obu towarzystw Dr Spann, który niespożyte położył zasługi przy założeniu i utrzymaniu sierocinca w budynku „Safa Berury”. Chodziło jednak o sprawę ważną, chodziło o zabezpieczenie bytu sierotom i dlatego Dr Spann nie zważając na prestiż, ustąpił i zgodził się na fuzję obu sierocinców.

Sierociniec ze „Safa Berury” oddał całą swą majątek, a w szczególności wszystkie przedmioty urządzenia i wszelkie znaczne zapasy odzieży i t. p. Zakładowi sierót, istniejącemu we własnym budynku, wystawionym przed wojną przez Towarzystwo Eskontowo.

Zbierano członków wśród społeczeństwa żydowskiego i walne zgromadzenie Towarzystwa wyłoniło Zarząd, w którym znaleźli się też sioniści.

Zarząd, w którym pracowali zgodnie sioniści i niesioniści, starał się o należyte sprawowanie opieki nad dziećmi w Zakładzie umieszczonym i przy sprężystej administracji i kierownictwie p. Liebliha Zakład rozwijał się należycie i zyskiwał u wszystkich, którzy Zakład odwiedzali i kontrolowali, tylko słowa uznania i pochwały.

Jak w każdym stowarzyszeniu, tak również i w Ione Zarządu Zakładu sierót znajdowały się w odniesieniu do pewnych spraw sprzeczne zdania, które jednak nigdy nie były uwarunkowane różnicą poglądów politycznych.

Fundament psychologii w reklamie.

Źródłem wszelkiej konsumpcji jest potrzeba. Jej analiza psychologiczna rozgraniczy tu jeszcze pojęcia uczuć i instynktów. W zakresie uczuć — rozumiających jak odczuwalny stan wyrażający przyjemność lub nieprzyjemność, przeprowadzona klasyfikacja wyodrębni uczucia zmysłowe, które wywodzą się głównie na skutek właściwości fizjologicznych człowieka, — estetyczne, łączące uczucia wyższego rzędu, — etyczne, traktujące z punktu widzenia moralnej oceny, — oraz uczucia wartości, opierające się na kryterium jakościowym.

Biorąc pod uwagę bezpośredniość lub pośredniość oddziaływania uczuć na nabycie, dałoby się uszczególnić przeprowadzenie selekcji na dwie zasadnicze grupy: uczuciową i rozumową.

Pierwsza obejmuje wszelkie sposoby odwoływania się wprost do uczuć ludzkich, wyzyskujące do nabycia pewnego rodzaju towaru bez podania przyczyn, usprawiedliwiających konieczność jego używania. Niezwykle pomocną jest tu ilustracja, która silniej oddziałuje na uczucia, aniżeli tekst. Ot, roześmiana, tryskająca zdrowiem buzią rozkosznego bóbsza przemawia z afiszem „Odzwyweć macki Nestlé” bez porównania bardziej przekonująco, aniżeli jakaś najbardziej w tym względzie pouczająca broszura lekarza-higienisty.

Towary konsumpcji bezpośredniej, przeznaczone dla osobistego zadowolenia, są podatne w stosowaniu reklamy uczuciowej. W myśl tych przesłanek, jedna z popularnych firm aparatów fotograficznych wykorzystuje racjonalnie apel do uczuciowości: „najpiękniejsze jest dzieciństwo — utrwaj je” i w ten sposób coraz bardziej rozpowszechnia swoje wytwory.

Reklama rozumowa odwołuje się również do uczuć, ale czyni to drogą okrężną, za pośrednictwem rozumu, a istotę jej stanowi wytłumaczenie, dlaczego należy zaprzęczyć w się przedmiot reklamowany.

Zakres jej działania jest bez porównania szerszy, obejmuje bowiem każdy rodzaj towaru, a konieczny jest w stosowaniu w wypadku liczebną lub silną konkurencję, przy której przesłanki uczuciowe zastąpić należy skonkretyzowanym realnym jakości towaru.

Praktyka życia gospodarczego wykazuje nieliczną 100-procentowych reklam uczuciowych lub rozumowych. Zwykle te dwa typy uzupełniają się, tworzą doskonałość celowości reklamy.

Niezależnie od uczuć wręczonych, posiadamy jeszcze wrodzone zdolności zaspakajania ich zapożyciem mniej lub więcej złożonych ruchów lub zachowań się. Są to instynkty, określające całe nasze postępowanie. Są one dostawcami siły popędowej naszej myślowej działalności, charakteryzującą się powszechnością, a powstają one jako nieświadomy odruch, biorący swe źródło z poprzednich doświadczeń życiowych.

Dokładna znajomość uczuć i instynktów stanowi klucz do rozwiązania zagadnienia powodzenia reklamy.

Instynkty ludzkie, ukształtowane pod wpływem przyzwyczajenia poglądów społecznych, tradycyjnych, narodowych, postępowania towarzyskiego — są niejako zaautomatyzowaniem naszego rozumowania, dlatego też umiejętnie oparcie propagandy zbytu jakiegokolwiek towaru na tych instynktach, które najsilniej oddziałują, powoduje przeprowadzenie procesu myślowego w uproszczonej krytycznie procedurze, z wynikiem zamierzonym, pozytywnym.

Przykładem dobitnym będzie reklama proszku mydlanego Schichta, znanego jako samopiorący Radion. „Sam pierze” jest doskonale ujętym zwrotem reklamowym, opartym na motywale doniosłości instynktów wygody i oszczędzenia zdrowia w tak ciężkiej pracy, jaką jest bezsporne pranie.

Sama funkcja wymiany — sprzedaż, która pierwotnie uważano za czynność zupełnie prostą, przeistoczyła się w złożony proces psychologiczny. Zrozumiano, iż zapłata za towar lub usługę jest właści-

wie ostatnią łazą tego dość skomplikowanego procesu. Poprzezajęciem etapami muszą być: danie przyszłemu nabywcy możności dowiedzenia się o istnieniu pewnego rodzaju wytworu, przysporzenia mu niezłomnego przekonania o korzyściach, które mu ten, a nie inny obiekt nabywa odda, ponadto upewnienia przyszłego konsumenta o jego prawdziwej wartości. Przejście wszystkich faz zakończy i uwiecznia ten ostatni etap najbardziej konkretny dla sprzedawcy, a najbardziej wyraźny dla nabywcy, jakim jest sprzedaż.

Zadaniem reklamy stała się stopniowa kontynuacja procesu psychologicznego w umyśle większej ilości osób.

Przyjrzyjmy się, jak się ten proces psychologiczny w praktyce odbywa? W biurze, w kawiarni, w poczekalniach kin, teatrów, na dworcach kolejowych od pewnego czasu wyrwały sięg minie nazwa Dentosan. Illeokroć wychodząc na ulicę, rzuciła się uparcie w oczy strąkafaty asyzy, przelipiony do słupa reklamowego Dentosan. Wiadomo do tramwaju i z nudów czytano rozmaite karteczki, zasłaniające szyby. Oczywiście ten „Dentosan — pasta do zębów Spießa, która spróbuje, a przekonasz się o jej działaniu”.

„Chorę żeby wydzielała przykry zapach — Dentosan radykalnie usuwa przykry zapach”.

Nie cierpiąc na ból zębów, nie zwracam na afisz specjalnej uwagi, jednakże kilkunastu w mnie myśl, że widocznie dorywczośpa pasta, która do zębów używam, niedostatecznie dezynfekuje jamę ustną, gdyż często, a zwykle po obudzeniu odczuwam charakterystyczny cierpki niesmak.

Cóż pisał o tem afisz Dentosan. Właśnie poraża nas gazeta dostarcza mi w tym względzie wyczerpujących informacji: Cała szpalt poświęcona Dentosanowi. Czytałem: „Chemiczny skład Dentosan zapewnia zdrowie i piękno zębów”, a pod tem opinie kilku znanych lekarzy-stomatologów. Moje zainteresowanie Dentosanem jest coraz żywsze, a obrazek umieszczający twarz młodzieńczej, polyskującej w obramowaniu rozchylonych wdzikiem warg podziwu godnym garniturem zębów nakłania mnie do spróbowania skuteczności Dentosan.

Gdy wyczerpuję mój zapas pasty, wstępuję do sklepu aptecznego i pytam się sprzedawcy, czy ma Dentosan na składzie i czy rzeczywiście pasta owa jest tak dobra, jak ją reklamują. „Proszę pana — odpowiada mi sprzedawca — sam się poproście dzie, jak szybko, niedawno nabyty zapas został prawie całkowicie rozsprzedany; radzę i panu tę pastę na próbę nabyć, tembardziej, że według dyrektyw firmy Spieß w wypadku niezadowolenia klienta przyjmujemy jej zwrot, chociażby była częściowo zużyta”.

Tego rodzaju oferta osiąga swój skutek i ostatecznie zostaje nowym odbiorcą pasty Dentosan.

W przebiegu tego procesu było przedewszystkiem zwrócenie uwagi, osiągnięte przez zamieszczenie ogłoszeń oryginalnych a systematycznych, prztem dość widocznych, wyróżniających się od innych ogłoszeń, — zainteresowanie osiągnięte jego treścią, psychologicznie pobudzające do działania na mój instynkt zdrowia, — opinie lekarzy przyczyniły się do nabrania zaufania, — decyując zaś kupna przypieczoną argumentacją sprzedawcy i jego gotowość przyjęcia zwrotu towaru w wypadku niezadowolenia.

Na doniosłość oparcia reklamy na fundamencie psychologii składa się kardynalne prawo psychologiczne, iż wszelka myśl, wprowadzona do psychiki ludzkiej, zmierza ku realizacji.

Konkretyzujemy: Kanonem reklamy jest tłumaczenie sprzedawcy, skierowane dla przekonania nabywcy, iż dany towar jest lub powinien być mu niezbędnie potrzebny, prztem argumentacja ta musi być tak silna, aby potrafiła pewien określony wydatek pieniędzy usprawiedliwić.

Wiktor Rundbakin („Głos kupiectwa”).

Lekarz-dentysta

Jakób Wandstein przeprowadził się z dniem 1-go lipca 1931 roku na ulicę Goldhamera L. 4 (dom p. Dra Mütza).

opiekować się sprawami kupieckimi, ale muszę nasze mają żelazną cierpliwość. Wyrzucić się ich przednimi drzwiami, to wchodzić tylnymi. Zaczęli od podków

Obwieścił po wszystkich bożnicach, że oni jedyni mogą ratować pokrzywdzonych. Drzwi kahału stoją otworem dla każdego. Kto tam przyjdzie i pokłoni się moskowi, tego czeka zbawienie i ratunek. I biedni Żydzi szli i wyciąkali swe żale. Cóż skądano jakieś opłaty? Nie mogliśmy tego stwierdzić, choć i takie były pogłoski.

I cóż się okazało? Oto panowie ci interwenjowali, prosili, pieczętka była w ruchu, ale „szczęście” mieli tylko wybrańcy.

Zainteresowano się tylko poszczególnymi płatnikami, „lajalami” oczywiście wobec mosków i macherów politycznych.

Zawsze występowałem przeciw tego rodzaju działalności.

Podatek przemysłowy krzywdzi wszystkich bez wyjątku kupców. Organizacja zaś kupców musi bronić całe kupiectwo, nawet tych kupców, którzy nie są członkami organizacji zawodowej.

Żdzi zniszczone jest całe kupiectwo. A kto chce pomóc kilku takim podatnikom, to tem samem musi szkodzić innym.

W naszym uwiadomianiu pracy politycznej wskazywaliśmy zawsze na konieczność usunięcia z ulicy żydowskiej sztafletarów, którzy bynajmniej i przyrzekają im różne dobrodziejstwa.

O poprawę losu kupiectwa trzeba walczyć tam, gdzie uchwalają ustawy. O naszej polityce podatkowej rozstrzyga Sejm i tam należy upominać się o należyte i równomierne traktowanie ludności, o ile chodzi o jej opodatkowanie.

Przy wyborach do Sejmu p. Dr Silbiger i jego adherenci jakże zapomnieli o kupcach i ich krzywdach. Wtedy zalecał kupcom żydowskim, by głosowali na posła Bojkę i innego przedstawiciela włościan. A żdzi chciałby być dobroczyńcą i „pomagać” niekomuś swim popiecznikiem pieczętką „Zrzeszenia Kupców i Przemysłowców”.

Gdyby przynajmniej mógł komuś pomóc. Gdyby przynajmniej miał o tego władzę lub autorytet.

Tak — wystąpienia naszych mosków są pod każdym względem szkodliwe.

Dzięki ich intrygom i machinacjom wpływ społeczeństwa żydowskiego na bieg spraw miejskich zmalał do zera. Intrygują u władz podatkowych, byleby tylko zatrzymać na siebie możliwość „interwenjowania” dla swoich adherentów. Tym razem jednak otrzymali należyłą odpawę. Cała ich niecna robota została zdemaskowana.

Sumienie kryli się pod pieczętką „Zrzeszenia Kupców i Przemysłowców”, by stworzyć dla siebie bieżdą dalszej „działalności” politycznej. Przebawem była niedza żydowska i wygórowane wymiary podatku przemysłowego. Celem było utrzymanie się przy władzy, którą otrzymali nie z rąk mas żydowskich.

Oto przez przypadek znana jest nam treść listu, wystosowanego przez Izbę Skarbową w Krakowie do „Zrzeszenia Kupców i Przemysłowców w Tarnowie”, na którego czele stoi p. Dr Silbiger, a które liczy kilko zaledwo członków.

Treść dosłowna tego listu jest następująca:
Izba Skarbowa w Krakowie,

L. W. II. 14535/2/31. Kraków, 23 czerwca 1931.

Zrzeszenie Kupców i Przemysłowców
w Tarnowie.

Na pismo de praes 16-go czerwca 1931 r. w sprawie zwolnienia szeregu kupców od dopłaty do świadectwa przemysłowego wyższej kategorii, oraz od grzywny w art. 98 ust. o państwowym podatku przemysłowym wyjaśnia się, że jeżeli wymienieni tam kupcy czują się pokrzywdzeni rozrzeszeniami karnymi, wydanim przez Urząd Skarbowy Podatków i Opiat Skarbowych, winni winię indywidualnie odwołania w trybie z art. 113 ustawy o państwowym podatku przemysłowym, względnie prośby o umorzenie dopłat i grzywny po myśli art. 94 ustawy o państwowym podatku przemysłowym.

Wydawanie przez Izbę Skarbową jakichkolwiek zarządzeń w tym kierunku na podstawie pisma Zrzeszenia jest niedopuszczalne dla braku legitymacji Zrzeszenia do występowania

Pieczętka nie wystarcza.

Już nieraz wskazywałem na typ karjerowiczów, którzy wszelkich używają środków i metod, by dorwać się do władzy.

Nasi miejscowi zbankrutowani politycy należą właśnie do tej kategorii macherów politycznych.

Mają wprawdzie dziś władzę, którą wykonują, ze szkoda dla najżywniejszych interesów całego społeczeństwa żydowskiego, ale są dość przeorni i chcieliby zabezpieczyć się na przyszłość.

Szukają więc jakiegos oparcia. Początkowo patronowali Agudzie. Ale przy złobie pokłócili się Agudocy z moskami. Ci ostatni spostrzegli się, że Agudocy nie są pewnym sprzymierzeńcem. Zaczęli więc rozglądać się za nową ofiarą.

Tym razem padł los na kupców. Biedni, wyniszczeni kupcy. Na nich to rzucili się nasze moski, by

z ich nędzy i rozpaczki ukręcić dla siebie nowy bat, którym możnaby trzymać w karchach całą ulicę żydowską.

Gdzieś tam od lat błąka się w szufladach tych skrachowanych polityków mizerna pieczętka fikcyjnego „Zrzeszenia Kupców i Przemysłowców w Tarnowie”. Pieczętka ta jest własnością Tymczasowego przewodniczącego Gminy Żydowskiej p. Dra Silbigera i on też w razie potrzeby pieczętka tą się posługuje.

Dzieje się to zawsze wtedy, kiedy „wystąpienia jego społeczne” noszą charakter „pro publico bono”.

Jakimże sposobem można pozyskać kupców żydowskich? Wprawdzie kupcy ci kilka razy dła już należały odpawę tym wszystkim natrętnym „działaczom”, którzy z braku innego zajęcia chcieli „za-

w konkretnych sprawach w zastępstwie poszczególnych płatników.

Zarazem Izba Skarbowa zastrzega się przeciw udzielaniu przez Zrzeszenie pouceń co do podstaw prawnych zarządzeń Władz Skarbowych.

Prezes Izby Skarbowej:
J. Greger mp.

Ot, jak daleko sięga wpływ naszych mosków. Bo już i władze podatkowe nabrały przekonania, że chodzi im tylko o „politykę”. A jaka to „polityka”, to już wie całe społeczeństwo netylko żydowskie.

Trzeba myśleć o żywotności, o kupiectwie wtedy i tam, gdzie rozstrzyga się o ustawach, które tak głęboko wrywają się w byt i egzystencję tego kupiectwa.

Warcholenie, moskostwo, pieczętka stowarzyszenia, bujanie naiwnych ludzi i przyrzekanie złotych gór nie wystarczą.

List powstający Izby Skarbowej otworzy chyba oczy tym, którzy jeszcze wierzyli w „moc” i „wpływ” naszych mosków.

Kto kłamie?

Swojego czasu pisaliśmy na tem miejscu o rzeźni. W numerze 21 „Tygodnika Żydowskiego” w artykule p. t. „Przedwcześnie gody czyli nieudana złośliwość” czytamy:

„Wprawdzie dla okazania miastu, jak to obecny Tymczasowy Zarząd pracuje składcie i szybko, wydzierzawiono pewnej spółce część nowej rzeźni, t. j. bekoniarnię, przeznaczoną na produkowanie i konserwowanie bekonów dla eksportu zagranicę, zawarto nawet z tą spółką umowę, wzięto podobno i zaliczek przy kaucji, ale doład nawet i bekoniarnia nie jest wykończona. Spółka powyższa sprowadziła już do Tarnowa aż z Danji fachowca bekoniarskiego, ustanowionego z ramienia tej spółki dyrektora przyszłej bekoniarni p. Dr Weber wynajął już nawet w Tarnowie mieszkanie, ale bekoniarnia jeszcze nie gotowa, mimo że Tymczasowy Zarząd pracuje tak „energicznie”, a dawna Rada i Magistrat, „oponawiany” przez sjonistów, budowały tak „opieszale”.

A spółka bekoniarska czeka na rozpoczęcie robót, grozi miastu skargą o odszkodowanie za niedotrzymanie umowy.”

Po tym artykule pojawił się w „Hasle” grad wyzywień i obelg na naszych współpracowników, na „cynistów”, a „Tygodnikowi Żydowskiemu” zarzucono, że rozszerza kłamstwa.

Tymczasem w numerze 27 „Hasla” z 3 lipca 1931

czytamy następujący artykuł p. t. „W sprawie bekoniarni”.

Oto dosłowne brzmienie tej notatki w „Hasle”: „Kiedy to w kwietniu firma Zielenińskiego pertraktowała w sprawie dodatkowych prac dla stworzenia w rzeźni bekoniarni, zobowiązała się jej inżynierowie do wykończenia tych prac do końca maja. Mija już czerwiec, a prace około bekoniarni jeszcze nie skończone, a mimo urągów i nakazów Magistratu firma Zielenińskiego jakoś dosyć opieszale postępuje w swych pracach.

Spółka bekoniarska czeka na rozpoczęcie swych prac. Budownictwo już dawno ostatni rzut kielni dała, a krakowska firma dubie. Byłoby pożądanem, aby p. Komisarz energicznie zażądał od firmy Zielenińskiego szybkiego wykończenia swych zobowiązań”.

A więc Spółka Bekoniarska czeka na rozpoczęcie swych prac?

A więc minął już czerwiec, a bekoniarnia nie ukończona!

Jakos byłismy widocznie dobrze poinformowani o stanie rzeźni i bekoniarni, a „Haslo” powtarza teraz tylko to o czem dawno już pisaliśmy.

Teraz to doprawdy już nie rozumiemy, dlaczego nasza krytyka nie była „rzeczowa”.

Dyr. elektrowni miejskiej p. inż. Zawadzki zawieszony w urzędowaniu.

Niektórym dygnitarzom miejskim stał się p. inż. Zawadzki niewygodny na stanowisku dyr. elektrowni miejskiej.

Sprowadzono szybko komisyjną lustrację, a wynikiem tych badań jest zawieszenie inż. Zawadzkiego w urzędowaniu.

P. inż. Zawadzki wniósł już przedtem prośbę o wycożenie mu postępowania dyscyplinarnego. Wtajemniczeni w orkana obecnego polityki miejskiej powiadają, że sprawa p. inż. Zawadzkiego stoi w ścisłym związku z aferą autobusową.

Podobno właściwi winowajcy tej afery chcieliby zrzucić z siebie odpowiedzialność i do tego jest im potrzebna ofiara.

Znając prawy charakter i sumiennosc w urzędowaniu p. inż. Zawadzkiego, jesteśmy spokojni o wynik dochodzeń dyscyplinarnych, które powinny przyczynić się do zdemaskowania intrygantów, którzy sprawę autobusową mają na sumieniu.

Tak to się dzieje, gdy się nie słucha p. Artura Marguliesa i nie zamawia się wagonu przewozu medycznych u tej firmy, która „sanator” mojejżowego wyznajna, p. Artur Margulies poleca,

tyką ugodową. Bo ci, żeby zerwanie to nie doprowadziło do antyrobotniczej orientacji w sjonizmie i do antyrobotniczego kierownictwa. Chce utrzymać jeżeli nie Weizmana, to w jakimś, to system polityki ugodowej, żeby utrzymać obecny kurs polityki ekonomicznej i kolonizacyjnej. Boja się wszelkiej zmiany. Jeżeli zaś zmiana jakaś ma nastąpić, to chce stanąć na uboczu, przemiać do opozycji. Zresztą nie daje jeszcze wiary, żeby mogło dojść do stworzenia kierownictwa antyrobotniczego pod faktyczną komendą rewizjonistów. Ale obawa przed tem właśnie następstwem wpływa na ich stanowisko wogóle i pod czas debaty generalnej w szczególności.

Przeciwnik robotniczych grupowań zwykle oskarżają je o to, że chodzi im głównie o budżety ich ostiedli i kolonii. Boja się je stracić, wiedzą, że przy kierownictwie Weizmana zachowają je, dlatego też nie chcą zmian żadnych. Rewizjonści, jak zwykle, brutalizują niesłyszalnie to oskarżenie i rzucają w twarz działaczom robotniczym, którzy życie swe złożyli w ofierze na ołtarzu Palestyny i sjonizmu obelgę, że ich sjonizm to „laktwiz (budżetowy) sjonizm”. I serce się krwawi, gdy się słyszy podobne obelgi, rzucone w twarz weteranów ruchu robotniczego w Palestynie.

Alze zdaje się już nie ulegać kwestii, iż lewica sama sobie kopie grób na tym Kongresie. Tu nie chodzi o „laktwiz”. Chodzi im o coś ważniejszego. Jak dotychczas, są oni jedynym stronnictwem w sjonizmie, które wzięło na swe barki całą ciężar kolonizacji, zwłaszcza wiejskiej. To są ludzie realnej pracy. Mówią oni wciąż o trosce, żeby praca ta nie została zastąpiona, o odpowiedzialności wobec jiszuru państwowego, „Charada i Achrajuth”, oto słowa, które można słyszeć od nich wciąż.

Są oni realistami, a więc ugodowcami, jak wszyscy realności. Boja się ryzykować, boja się narazić na niebezpieczeństwo osiągnięte już korzyści, wniezione tak ciężkim trudem budowie. A że są socjalistami i robotnikami, ludźmi walki, którzy zdają sobie sprawę z tego, czem jest walka, więc nienawidzą frazesów o walce, fanfanarności i wybijania drewnianymi miedziami i bardzo nisko sobie cenią wytrzymałość bojową tych, którzy teraz najwięcej krzyczą przeciwko ugodzie, bo poza Palestyną i Anglią boja się zażreć z rżdem angielskim. Lewica to stronnictwo

Dział sportowy.

PRZEM NAJWIĘKSZY MECZEM SEZONU!

Hakoah (Wiedeń) — Tarnovia-Samson komb.

12 lipca godz. 18, boisko Tarnovii.

Spotkanie to, będące bezspornie największą atrakcją sportową, jaką Tarnów dotychczas przeżywał, budzi — jak wynika z dotychczasowej przedsprzedaży — ogromne zainteresowanie w naszym mieście, z którym żadna inna podobna impreza równać się nie może. Rzecz zrozumiała z uwagi na sławę, jaką się w całym świecie cieszy drużyna Hakoah, mistrz I. zawodowej ligi austriackiej z r. 1925, najlepsza w dobie obecnej drużyna żydowska na świecie. Hakoah wystąpi do tego spotkania w następującym składzie:

Oppenheim (repr.); Amster, Feldmann (repr.); Stross, Drucker (repr.); Hess (repr.); Grünfeld (repr.); Mausner (repr.); Mermelstein, Eisenhofer (repr.); Olimpiczycki, Fischer (repr.); Rezerwowy: Donnerfeld, Lieberman, Freifeld.

Poprzedzi o godz. 16 popoł. przedmec między pozostałymi drużynami Samsonu i Tarnovii, zaaranżowany głównie w tym celu, by publiczność, która już na dwie godziny przed mecem masami zaczęła napływać, miała przy czemś czasu spędzić.

II-gi ogólnopolski bieg na przełaj.

Staraniem ZMSu odbył się w niedzielę II. ogólnopolski bieg na przełaj na przestrzeni 4200 m., przy udziale 17 zawodników. Pierwszy przybył do mety Zubak (Wawel, Kraków) w czasie 13 min. 16,8 sek., bijąc następnego Steka (Metal, Tarnów) o przeszło 30 sek.

Występ „króla żelaza” Ch. M. Sterna

w Tarnowie na boisku ZMSu, niemal że tragicznie się nie zakończył. Po zademonstrowaniu w miniaturowej niektórych produkcji Breitbarta przez Sterna, miało napełnione ludźmi auto przejechać przez niego. W połowie drogi auto zawadziło podwozowi o deskę, pod którą leżał atleta i stanęło w miejscu. Tyłom natychmiastowej energicznej pomocy ze strony najbliższych widzów udało się wycożnąć zagrożonego z pod limuzyny.

Gwiazda — Moście 2 : 4.

Przy powyższym stanie wynikała bójka między graczami Moście a publicznością, wskutek czego sędzia przerwał zawody, które zostają prawdopodobnie zweryfikowane 3 : 0 dla Gwiazdy.

Z. M. S. — Czarni (Jasto) 4 : 2 (2 : 2).

Mistrz klasy B.

Doskonała gra ZMSu, w którym wybił się obaj łaskawcy Eizen i Schreiber, z których pierwszy uzyskał 3 bramki. — Sędziował p. Honig.

Lęk i odpowiedzialność.

Podajemy w skróceniu bardzo ciekawą charakterystykę przebiegu obrad Kongresu sjonistycznego, ujętą przez korespondenta „Nowego Słowa”.

Debatę generalną miała kilka burzliwych momentów, wywołanych antagonizmem pomiędzy robotniczymi frakcjami a rewizjonistami. Jak zwykle rewizjonisci uważali się za pokrzywdzonych. Należą oni do typu ludzi o ogromnie wrażliwych, gdy ktoś następuje im na odciski, a stających się z całym spokojem po odciskach innych. Zrobili tedy parę awantur, które jednak nie miały tak strasznego przebiegu, jak to przedstawiono w specjalnych depeszach własnych i Żatycznich. Dla członków Kongresu, zwłaszcza zaś dla gości było to urozmaicenie, pikantniejsza debata.

Taką mową była mowa S. Wisa. Wystąpił on z niezmiernie ostrą krytyką rzadu angielskiego. Nazywał po imieniu winnych — jego zdaniem — członków rzadu angielskiego. Jednym tchem wymieniał naczelnego Multi’ego, jako winnego krwawych zająć sierpnia 1929 r. i Pasfildę, autora Biblii Księgi, którą też za pogrom sui generis uważa.

Zapłacił on za tę mowę prezydentura komisji politycznej, która dostała się w „szczęśliwe” ręce Dra Ringla.

Debatę generalną objęła wszystkie sporne sprawy. Przedewszystkiem zaś sprawę systemu politycznego Weizmana i jego kierownictwa i związaną z tem kwestię sformułowania celu ostatecznego, a poza tem kwestię stosunku do rewizjonizmu, a także działalności i stanowiska. O obecnej krytycznej sytuacji finansowej nie mówiono prawie wcale. Do piero wczoraj wieczorem zebrano Komisję stałą wraz z t. zw. komisją budżetową i przedmym kongresu dla omówienia tej tragicznej niemal sprawy. Odgłosu w debacie generalnej, tak jak i w rozmowach kulturalnych i naradach frakcyjnych nie miała prawie żadnego.

Kongres nie może uwolnić się od problemu Weizmana — „Weizmanizmu”. Dodaje ta okoliczność sił i znaczenia rewizjonizmowi i doprowadza już do konsolidacji większości przeciw lewicy i idących z nimi razem grupy Edera, a więc weizmanistów i ugodowców.

Lewica nie ma sił zerwać z Weizmanem i z poli-

państwiejskie quand memi, prowadzące w Palestynie politykę krajową, a więc jak zawsze ugodową.

Zresztą nie widzą oni, jakimi środkami rozporządzamy w tej walce. Gdy im się zwraca uwagę na międzynarodowy charakter problemu żydowskiego i państwiejskiego, jak to nazywał mówca radykalny i inni, na zależność Władzy Mandatowej od opinii świata i Ligi Narodów, odpowiadają, że nie wolno pod tym względem przesadzać, że pamiętają należy, iż nikt się o nas i nasze sprawy z Anglią nie pokłóci, natomiast jedno kwintnie z jej strony może nas stracić w przepaść. Nie o służalczostkę, nie o wysługowanie się chodzi, lecz o rozwagę, o zimną krew, słowem — „Charada i achrajuth”.

A poza tem Arabowie. Oni się z Arabami stykają w życiu codziennym. Konkuruja z nimi w pracy, walczą z nimi podczas napadów, giną od ich użyci i kul. Oni sobie zdają sprawę z ich siły, z ich użyci i możliwości. Chcą więc i z nimi ugodę. Boja się dać broń do ręki Arabom, boja się wywołać u nich jeszcze mocniejszą nienawiść, zaostrożyc jeszcze bardziej antagonizm. Widzą naokoło morza arabskie, których fala pienia się i biją o brzeg wyspy żydowskiej, „Charada i achrajuth”.

Dlatego są za rozwagą, ostrożną polityką. Dlatego gotowi są zawsze zacinając zęby i przemielić raczej, aniżeli doprowadzić do walki otwartej. A gdy się im zwraca uwagę, że w ten sposób zdają się na łaskę i miłość Wielkiej Brytanji, iż ta ostatnia do widła, że ulega namowom i naciskowi Arabów, odpowiadają — otóż to właśnie trzeba się porozumieć z Arabami.

I tak w kółko. A w rezultacie boja się zmienić kurs polityki, boja się zerwać z polityką ugodową wobec Anglii i wobec Arabów, boja się nowego kierownictwa, które zwróci się przeciwko nim w dziedzinie kolonizacyjnej, a więc trzymają się Weizmana, trzymają się „weizmanizmu”, nie chcą ryzykować.

W ten sposób mamy paradoks, którego żadne narodowe ruchy wyzwolenie nie znaly: socjalistyczna grupowanie, dla których rewolucja jest częścią ideologii, stają się najrozważliwszymi, najbardziej ugodowymi usposobionym elementem.

Albowiem Charada Wachrajuth przedewszystkiem! Hamabit.

Samson — Bar Kochba (Debiica) 4 : 1 (2 : 1).

Mistrz. klasy B.

Slaba gra zwycięzców, w których każdy z poszczególnych graczy grał niżej własnej formy. Na usprawiedliwienie można podać męczącą podróż w największym upale i nieprzychylnie do małego boiska w Debiicy. Bramki strzelił: Steigler, Klein, Rotblum i Mewes. — Sędziował bardzo dobrze p. Kulczyk. **Bocheński K. S. — 5 pułk łączności (Kraków) 3 : 4.**

Zasłużone zwycięstwo drużyny wojskowych. — Sędziował dobrze p. Griess.

WYKAZ PUSZEK ŚCIENNYCH.

Szpital żydowski 6,67, Freiman Natan 1,50, Weisberg M. 4,30, Landman Dawid 3,60, Edelstein Antonina 3,30, Verstandig 2,62, Koscher Abraham 2,34, Wiener Wigdor 2,28. — Po 2. Dr. Merz Emil, Sommer Henryk, Jortner, Platner A., Teitelbaum Henryk 1,94, Weiss Leon 1,83, Neuman H. 1,82, Ogran. Gordonja 1,78, Alban Chaim 1,73, Kancelaria 1,61, Grünfeld i Ska 1,60, Kleinhändler Natan 1,55, Fleck S. 1,45, Korn S. 1,34, Wurzyl Szymon 1,33, Hauser Abr. 1,30, Bienenstock Helena 1,30, Dr. Schenkel 1,25, Argand Naft. 1,15, Daniel 1,11, Neussager 1,10, Teller Józef 1,10, Kurz Markus 1,07, Dr. Neuman 1,02, Ehrlich Abr. 1,02, Metzger Izak 1,01. — Po 1. Iz. Goldfarb Mendel, Reiner, Birken R., Mellin ger Natan, Götzler Wolf, Sturm Debora, Jakubowicz, Blauner Leon, Kirscher Markus, Weiss W., Guttman Löwi 0,95, Kahal 0,90, Leiner Szymon 0,87, Kurz Mendel 0,83, Spindler Leon 0,81, Rachmil Leon 0,80, Kupferwasser 0,76, Stölzer Hanka 0,73. — Po 0,70. Weis Salamon, Grabkowski, Grünspan Naft., Dr. Ladner, Fallman Simche, Wild Lea 0,64, Weis Salamon 0,63, Berkelhammer Israel 0,61, Zwi Gersten 0,61, Wachskerz Gutman 0,58, Zwi 0,54, Wymsiner 0,52. — Po 0,40. Klapholz M. Herzman, Schneider Salamon, Haber Józef, Ciechanowski, Beller J., Keitelman Herman, Gruschow, Zwiebel J. Gross Chaim, Leibel Moses, Fink Salomon, Dammowa, Apfelbaum, Kohn Jakob, Wolt S., Goldberger, Silber David, Teitelbaum 0,49, Löffelholz 0,47, Landau M. 0,46, Kornilo 0,45. — Po 0,40. Schneider L., Nizicki Jakob, Klapholz Emma, Lauber Henryk 0,37, Schraub Hirsch 0, 34. — Po 0,30. Grünspan Freida, Holzer Helena, Eisenberg Schmekler Ch., Hütter Salomon, Zygmunt Dawid 0,29, Fries Moses 0,27, Rosen Majer 0,25, Stein J. 0,20, Lemberger M. 0,19, Biblioteka 0,16, Kupferman 0,15.

Puste. Tarteltaub, Klein Peisech, Grünhut Samuel, Blier Pinkas, Mahler Abr., Zitronenbaum, Katzer Wilhelm, Lemberger Izak, Abram Roskesch.

Skarbunki kieszonkowe. Aberdan 3,23, Umanicki Benzion 11,38, N. N. 27,50, Pecher Adela 0,69.

Przed Międzynarodowym Kongresem grafologicznym wiodą **wiedzę kursów grafologicznych A. Leinwand** zaprzysiężony naukowy grafolog, współpracownik Międzynarodowego Instytutu Naukowo-Grafologicznego w Tarnowie, Wałowa 6, III, m. 10

PIERWSZY POLSKI PODRECZNIK GRAFOLOGICZNY SAMOUCZEK

który wkrótce wyjdzie z druku, z przedmową prof. Dra L. Dziamię, prezesa Stow. grafologów i znawców sądowych.

Cena 20 zł. — Kto z góry do dnia 15 sierpnia b. r. wyśle na konto P. K. O. 406.749, otrzyma podręcznik za 10 zł.

Blizszych informacji za zwrotem porta udzieli wydawca.

Międzynarodowa kolonia akademickiej młodzieży sjonkiej.

Coraz bardziej rozpowszechniający się zwyczaj spędzania przez młodzież fery na wspólnych koloniach, jest niewątpliwie objawem bardzo ciekawym, jako wyraz niechęci dzisiejszej młodzieży do spędzania wolnych od nauki miesięcy na sposób starszych w „badach”, w których pobyt jest właściwie dalszym ciągiem ciemności. Od tego skrepowania swobody ucieka młodzież w góry, by na powietrzu i w swobodzie zapomnieć o jednostajności życia miejskiego i o wężach „kultury”. Jest rzeczą zrozumiałą, że w epoce sportu nie daje zadowolenia młodzieży pobyt w miejscowości kąpielowej, uromatnionej tego rodzaju rozrywkami, jak krecenie się po „deptakach”, w miejskich strojach, sztywnych kohnierkach i sukniach „spacerowych”. Większość rodziców zrozumiała już i uznała ten stan rzeczy. Jak wspomniano, kolonie wspólne mają szereg niewątpliwych zalet, a tylko jedna poważna wada: wszystkie bowiem prawie kolonie młodzieży starzej akcentują wyłącznie cele wypoczynkowo-rozrywkowe.

Inż. OSKAR LAUTERBACH

otworzył

Konc. Przedsiębiorstwo Elektro-Techniczne w Tarnowie przy ul. Dębowej Nr. 2.

Wykonuje instalacje światła, siły, sygnalizacji, reklam świetlnych, telefonów itp.

Wysokie i niskie napięcie.

we, Nie może to wystarczyć odłamowi sjonkiej młodzieży akademickiej, myślącej poważnie i pomnej zadań, które ma do spełnienia akademik-sjonista.

Międzynarodowska kolonia akademicka młodzieży sjonkiej w Poroninie, zorganizowana przez „Haszacher-Przedświt” na podstawie uchwaly konferencji akademików-sjonistów w Warszawie, posiadać będzie wyjątkowy charakter i umożliwi uczestnikom spędzenie wakacji w przepięknej okolicy górskiej (trzy godziny od Morskiego Oka) w miłej atmosferze. Kolonia zapewni uczestnikom doskonały wypoczynek, a równocześnie wprowadzi pewne nowum: bogaty program kulturalny w postaci referatów i pogadek, wygłaszanych przez kolegow i koleżanki, rekrutujących się z różnych środowisk uniwersyteckich. Wymiana myśli i dyskusje stanowią zwłaszcza będą podstawą dla programu i organizacji mającego powstać Ogólnego Związku Sjonkiej Młodzieży Akademickiej (Histadrut Akademajim Cijonim).

Liczne zgłoszenia z Warszawy, Lwowa i prowincji świadczą, że inicjatywa ta znalazła pełne zrozumienie, do czego przyczynia się niska opłata, doskonałe warunki pobytu, oraz zapowiedź kilku wycieczek, po których — jak doświadczenie uczy — pozostają przemile wspomnienia.

Zgłoszenia na ograniczoną ilość miejsc, przypadająca na Tarnów, przesyłać należy do Związku żyd. młodzieży akademickiej U. J. „Haszacher-Przedświt”, Kraków, Stradom 15.

Członkowie „Agencji Żydowskiej” przeciw uroczystości żałobnej ku czci bhp. T. Herzla.

Obchodzimy w tym roku 27-letnią rocznicę śmierci wielkiego naszego Wodza Dra Teodora Herzla. Uroczystości żałobne odbywały się zawsze w jednej z bóżnic tarnowskich, a od czasu wybudowania Nowej Synagogi rok rocznie odbywało się w tej Synagodze uroczyste nabożeństwo.

W roku 1931 rądy w kahalie objęli z „wyszej łaski” ludzie, obarczani patologiczną nienawiścią ku sjonizmowi.

Wprawdzie w przystępie obłudy przybierają pozę wyznawców „wniosłej idei Odbudowy Erec” i wyjeżdżają na konferencje Agencji Żydowskiej, powołanej do współpracy nad odbudową Palestyny i realizacją sjonizmu — tej spuścizny Herzla, ale przy każdej sposobności te ideę brukają i jak tylko mogą, ideę tę zwalniają.

Organizacja sjonistyczna zwróciła się do Tymczasowego Zarządu Gminy żydowskiej z prośbą o zezwolenie na odbycie tegorocznej uroczystości żałobnej ku czci bhp. Dra Teodora Herzla w Nowej Synagodze.

Na prośbę tę nadeszła odpowiedź następującej treści:

Gmina Wyznaniowa Żydowska w Tarnowie. L. 2893/31/Sr. Tarnów, 6 lipca 1931 r.

Do P. T. Organizacji Sjonistycznej na ręce p. Henryka Spielmana w Tarnowie, ul. Goldhamera 4.

W uprzejmym załatwieniu pisma WPanów z dnia 30 czerwca 1931 donoszę, iż nie mogę udzielić Nowej Synagogi, albowiem w myśl uchwały Zarządu bóżnice mogą być użyte tylko na nabożeństwa i uroczystości państwowe.

Przewodniczący Tymczasowego Zarządu Gminy Wyznan. Żydowskiej w Tarnowie Dr Silbiger mp.

Jeszcze jeden dokument hańby dla dzisiejszych władczy kahalnych. Jeszcze jedna karta w czarnej księdze wyczynów Tymczasowego Zarządu kahalnego.

Śmieszni! W zaślepieniu swem nie widzą, że walczą dziś z sjonizmem, prorywają się z motyką na słonce.

Henoch Strauss, ur. w roku 1886, uniwersytecka książeczka wojskowa, wydana przez PKU. w Tarnowie.

Płaszcz, Kostjumy, suknie, bluzki i trykotaże jedynie u M. Süssera Krakowska 23, telefon 152.

Z organizacji „Haszomer Hadati”.

W dniu 27-letniej rocznicy śmierci bhp. naszego Wodza Dra Teodora Herzla, urządziła organizacja „Haszomer-Hadati” akademię żałobną.

Akademję zgaślił tow. Kurz, przedstawiając w podniosłych słowach znaczenie Dra Herzla. Poczem wygłosił brat Eliezer (Unger) w pięknym języku hebrajskim referat o życiu i ideologii naszego niezapomnianego Wodza, nawołując młodzież do zrealizowania Jego szczytnego ideału.

Członkowie organizacji Haszomer-Hadati wysłuchali obydwa referaty, stojąc na „hakszew”, by zadokumentować powagę i zrozumienie chwili.

KRONIKA.

Osobiste. P. Chaim Neiger-Korpus, rodem z Tarnowa, uzyskał stopień doktora wśzech nauk lekarskich na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie.

P. Pomeranz Henryk, rodem z Tarnowa, uzyskał stopień doktora wśzech nauk lekarskich na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie.

Występy Dra Baratawa, które z powodu niedyspozycji sławnego artysty zostały odroczone, odbędą się niedoładnie w sobotę 11, w niedzielę 12 i w poniedziałek 13 b. m. w sali Sokoła. Dr Barataw wystąpi w sobotę w sztuce „Ojciec” Strindberga, w niedzielę w sztuce „Hinkemann” Tollera, a w niedzielę w sztuce „Obcy” Gordina. Przedsprzedaż biletów w księgarni p. Seidena przy ul. Wałowej.

Kino dźwiękowe „Apollo” Piętnastoznaczny film p. t. „Gdy miłość się budzi”. W głównej roli Bebe Daniels, bohaterka filmu Rio-Rita.

Podróż daleka czy bliska
Konieczna jest zawsze walizka
polec

Skład fabryczny Izrael Schenkel
Tarnów, ulica Wałowa L. 37.

Wielki wybór artykułów kosmetycznych, parafes, manicure torobki, pończochy, skarpetki, rękawiczki w najlepszych gatunkach.

Geny bardzo niskie
Bloczki premjowe nadal ważne

Pierwszorzędnej jakości obuwia

oraz specjalne higieniczne

buciki męskie

polec

Naftali Riemer

Tarnów, ul. Lwowska 30.

Sute i smaczne obiady

(menu i ala carte)

w cenie 2 zł.

oraz obiady i kolacje jarskie

po niskich cenach

wydaje

Restauracja MAJER WEISS Wałowa.

Limuzyna 6-cio osobowa

na dalsze i krótsze tury

do wynajęcia.

Zamówienia: Auto-Garage „STOP”

ulica Krakowska telefon Nr. 200.